

Každý člověk musí být za svoje hříchy odsúdený a potrestaný

(spravodlivosti musí byť zadosťučinené, od človeka však záleží, kedy a ako: či definitívne v momente smrti peklom, alebo už pred tým pri sv. spovediach s minimálnou újmou)

alebo

O spovedi netradične tradičným pôsobom

Z obsahu:

- ▶ Každý musí byť odsúdený za svoje hříchy. Záleží však od jeho chytrosti, či bude súdený veľmi prísne po smrti, alebo sám seba odsúdi ešte za svojho života a neobdrží tak nijaký, resp. len symbolický trest.
- ▶ Spoveď = súd. Nikto nemôže byť dvakrát odsúdený za to isté, preto, ak sám seba odsúdiš vo sv. spovedi, už nikdy viac nebudeš druhýkrát trestaný.
- ▶ Hospod' Boh je Vševediaci, ale po sv. spovedi stráca pamäť – nikdy viac si nespomenie na hříchy
- ▶ Veľká zodpovednosť pre kňazov, aby boli veriacim k dispozícii k sv. spovedi...
- ▶ Spoveďou vzťah kňaz – kajúcnik nekončí...
- ▶ Zatajovanie hříchov pri sv. spovedi.
- ▶ Spovedné tajomstvo i za cenu smrti.
- ▶ Po dobrej sv. spovedi veľakrát aj uzdravenie na tele.
- ▶ Každý má právo vybrať si svojho spovedníka a aký by mal byť dobrý spovedník a duchovný vodca.

Absolútna Spravodlivosť Božia

Hospod' Boh je absolútne Spravodlivý. Taký bude i Jeho rozsudok nad každým človekom pri osobnom súde (hneď po smrti), ako aj pri všeobecnom súde (po vzkriesení všetkých mŕtvych na konci sveta).

Nikto z ľudí sa nemôže pochváliť, žeby v živote nespáchal nejaký hriech. Každý človek má prenesmierne množstvo hříchov, a to mnohokrát i ťažkých (okrem dvoch výnimočných bezhriešnych svätých ako: Bohočlovek Isus Christos a Presvätá Bohorodička Diva Mária – Matka Božia).

Hospod' Boh, hoci je nekonečne Milosrdný, nemôže nikomu “len tak” odpustiť, hoci i ten najmenší hriech bez toho, aby dotyčný človek alebo anjel nedal nekonečnej Spravodlivosti, ktorou je On Sám, SPRAVODLIVÚ vynáhradu.

Ak niekto spôsobil škodu v hodnote 0,05 Eur, musí zaplatiť 0,05 Eur. Ak niekto spôsobil škodu 5000 Eur, musí zaplatiť 5000 Eur! **To je spravodlivosť!**

Ak by Hospod' Boh odpustil nejakému hriešnikovi, čo i len najmenší hriech, bolo by to nespravodlivé! Ak by Hospod' Boh odpustil nejakému hriešnikovi, čo i len najmenší hriech, musel by odpustiť všetkým všetky ich hříchy, musel by odpúšťať vždy a stále a automaticky všetkým všetky ich hříchy a bolo by po spravodlivosti. On nekonečná Spravodlivosť by bol nespravodlivý, čo, dokiaľ večný Boh bude Bohom, nemôže byť! Preto v Starom Zákone pred príchodom Spasiteľa-Mesiáša na svet nebolo odpustenia hříchov. Nijakých! Ani veľkých ani malých! Všetci ľudia museli zomrieť a na večné veky ísť do pekelného zatratenia.

Urážka-trest: Keď niekto povie svojmu vlastnému bratovi, že je “somár”, je to malá a takmer bezvýznamná vec, pretože medzi bratmi to nemá nijakú váhu a bratia sa medzi sebou nezriedka častujú podobnými slovami. Keď však by niekto povedal svojmu nadriadenému, napr. riaditeľovi tovarne, v ktorej je zamestnaný, že je “somár”, je to už oveľa väčšia urážka, ktorá by mohla skončiť aj prepustením z práce. Ak by niekto povedal prezidentovi republiky, diktátorovi alebo kráľovi, či do-

konca cisárovi, že je “somár”, dostal by za to možno aj trest smrti... a pritom “somár” ako “somár”,... rovnaké vyjadrenie vo všetkých prípadoch, avšak nerovnaká urážka i adekvátny trest za ňu. Čím väčšia je urážka, tým podľa spravodlivosti je aj väčší trest za ňu udelený. Ak by niekto povedal Hospodu Bohu, že je “somár”, bola by to nekonečná urážka a zaslúžil by si za ňu nekonečný trest. Veľkosť urážky a následne aj veľkosť trestu za ňu závisí totiž od toho, **koho** sme urazili, a nie od toho, kto urazil.

Dar-vynáhrada: Naopak, ak človeku napríklad brat pošle pozdrav-pohľadnicu z dovolenky, je to milá pozornosť, ktorej sa viac alebo menej poteší a odloží ho nabok. Keď by mu však poslal pozdrav z dovolenky jeho šéf alebo riaditeľ podniku, v ktorom pracuje, bol by to pre neho oveľa väčší dar a malo by to v jeho očiach aj väčšiu cenu. Keby by tú istú pohľadnicu poslal americký prezident, možno, že by o tom písali aj v novinách, pretože je to už naozaj veľmi významná a neobvyklá vec. A keby mu *kartku* poslal sám Stvoriteľ neba a zeme – nekonečný Boh, bol by to dar nekonečnej ceny a hodnoty. Dar totiž, a jeho hodnota nezávisí od toho, komu je darovaný, ale veľkosť daru závisí od toho, **kto** ho dáva.

Veľkosť urážky, ako i veľkosť trestu za ňu závisia vždy od toho, **koho** sme urazili, avšak s darom je to práve naopak, veľkosť daru závisí nie od toho, komu ho dávame, ale od toho, **kto** ho dáva.

A tak, keď **Adam v raji, alebo hociktorý človek ťažkým hriechom urazil Boha, spôsobil tým nekonečne veľkú urážku nekonečného Božieho Majestátu**, za ktorú si zaslúžil nekonečne veľký trest – večné umieranie a utrpenie v pekle. Avšak ani on, ani **nikto iný z ľudí, ani žiadny človek, ani žiadny anjel**, pretože sú to len obyčajné stvorenia, **nikdy, dokiaľ bude svet svetom, nedokážu dať Božej spravodlivosti dar-protihodnotu-vynáhradu nekonečnej ceny**. Ľudia teda vedia a dokážu Hospoda Boha uraziť nekonečne, čím si podľa Božej Spravodlivosti zasluhujú nekonečne veľký trest, avšak dar-satisfakciu-vynáhradu nekonečne veľkej hodnoty nevedia a nemôžu nikdy dať. **Len druhý Boh by dokázal dať Dar nekonečnej ceny**, ale druhý Boh neexistuje, lebo je len jeden jediný, preto Adam a Eva a s nimi všetci z ich bedier pochádzajúci ľudia stratili Adamovým hriechom navždy nielen dočasný, ale aj večný život a museli ísť na večné veky do večného zatratenia - do pekla... A diabol o tom, t.j. o beznádejnosti celej situácie, do ktorej človeka dostal, vedel, a preto triumfoval. Stal sa pánom-kniežat'om tejto zeme a celého vesmíru, ktorý bol pôvodne stvorený pre človeka. To je podstata dedičného hriechu, ktorý dedia všetci ľudia bez rozdielu z pokolenia na pokolenie. To je podstata každého hriechu. Boh ako nekonečne Spravodlivý, nemohol za takejto situácie človeku odpustiť, lebo by to bolo nespravodlivé. Jeho nekonečnej Spravodlivosti muselo byť zadost'učinené.

Absolútne Milosrdenstvo Božie

Keďže po páde Prarodičov nastala pre človeka katastrofálna bezvýchodisková situácia (nikto zo stvorených ľudí ani anjelov nemohol dať za nekonečnú urážku Božej spravodlivosti vynáhradu nekonečnej ceny), diabol-plaz triumfoval a stal sa bezkonkurenčným pánom-kniežat'om celej zeme (symbolizovala to vláda veľjašterov). Všetci ľudia bez ohľadu na svoj viac alebo menej spravodlivý alebo nespravodlivý život museli umrieť a po smrti pokračovať vo večnom umieraní (nachádzať sa v stave večného utrpenia a zatratenia).

Nekonečne milujúci Trojjediný Boh však nenechal kajúcnosť a slzy Adama a Evy a vôbec ktoréhokoľvek človeka bez povšimnutia. Tri Osoby Presvätej Trojice sa, ľudsky obrazne povedané, „poradili“ medzi sebou, ako zachrániť=spasiť nešťastné ľudstvo. Výsledkom tejto historickej «(po)rady» medzi troma Božimi Osobami (tohto stsl. «**ВЕЛИКА(ГО) СОВѢТА**» doslovne *Veľkej Rady*)¹ bolo, že sa pre záchranu padlého ľudstva jednomyselne rozhodli *poslať* na zem jedného spomedzi seba ako *Posla*², t.j. Kon-

¹ Porov. stsl. «**СВѢТЪ**» svetlo a stsl. «**СОВѢТЪ**» **1) porada, 2) rada, soviety, snem, konzilium, 3) zmluva, dohovor** (*Lexicon linguae paleoslovanicae*, Praha, 1977, IV, str. 35, 243-244), rus. «совет»; Teda staroslovanský výraz (v 2. páde) «**ВЕЛИКАГО СОВѢТА**» možno v prvotnom zmysle slova preložiť aj slovným spojením *Veľkého Svetla* alebo dnes po páde socializmu viac-menej kuriózne *Veľkého Sovietu*; Zo stsl. «**СВѢТЪ**» je okrem iného odvodené aj stsl. «**СОВѢСТЪ**» svedomie (doslovne *spolu-vedomie*), ktoré je vnútorným hlasom Božím (vnútorným svetlom) v každom človeku. Svedomie radí robiť spravodlivo a obviňuje v prípade opaku.

² Gr. «ἄγγελος» [čít. *a_ngelos*] = slov. «anjel» doslovne *posol, poslaný*.

krétno Druhá Božiu Osobu, aby sa táto nielen vtelila (čo bolo koniec-koncov v pôvodnom pláne Boha už v raji), ale aby prijmúc ľudské telo navyše dokonca zomrela bolestnou smrťou namiesto všetkých ľudí, ktorí toto jej spasiteľské dielo prijmu. Takto mala byť vláda diabla na zemi ukončená.³ O mnoho storočí neskôr sa zo Ženy (novej Evy – Prečistej Devy Márie) vtelený Bohočlovek, pravý Boh a zároveň pravý človek, Isus Christos označuje vo sv. Písme a liturgických textoch ako «Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος» = «ΒΕΛΗΚΑ(ΓΟ) СОВѢТА ἄΓΓΕΛЪ» – v preklade *Posol (Anjel) Velkej Rady*, resp. *Poslaný Velkou Radou*⁴. To je On, ktorý svojou smrťou a vzkriesením zaplatil nekonečnej Božej Spravodlivosti kauciu, a tým oslobodil ľudí od večnej smrti – nielen od dedičného hriechu Prarodičov, ale aj od všetkých hriechov všetkých generácií, za predpokladu, že splnia požadovanú podmienku dobrovoľného krstu, a po opätovnom spáchaní hriechov sv. spovede...

Posol Velkej Rady – Isus Christos naozaj zostúpil z neba 25. marca roku -8 (9 pnl. podľa gregoriánskeho kalendára) a *bezsímenno* (bez mužského semena) sa počal-vtelil v Prečistej Deve Márii (= Nová Eva), ktorá ako panna-matka muža **nepoznala, ale rodila**, napraviaiac tak hriech Evy, ktorá naopak v raji muža **poznala, ale nerodila**. *Posol Velkej Rady – Isus Christos* v 33-ťom roku svojho pozemského života sa nechal dobrovolne na Veľký Piatok dňa 20. marca roku 26 ukrižovať, aby na tretí Deň – Velikdeň 22. marca toho istého roku 26 vstal vlastnou mocou z mŕtvych. Tým sa otvorili brány Božieho milosrdenstva a začala nova éra odpustenia hriechov, Nový Zákon... Od príchodu Isusa Christa ľudstvo počíta aj nový letopočet ...

Hospod' Boh dal ľudom moc odpúšťať hriechy

Každý hriech je porušením niektorého z Desiatich Božích prikázaní, ktoré sú zhrnuté do jediného: «*Milovať budeš Hospoda, svojho Boha, celým svojim srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou a svojho bližneho ako seba samého!*», (porov. **Mt 22,37-40**), a teda je priamou urážkou Hospoda Boha. Urážku spôsobenú Bohu môže odpustiť len Boh sám. Je len logické, že ak niekto urazí niekoho, nemôže mu odpustiť nikto iný len ten dotýčny, kto bol urazený. Keď urazím Petra, nemôže mi dať odpustenie Jano... hocako by som ho o to prosil...

³ Diablove Boh povedal: «*Nepriateľstvo položí medzi tebou a Ženou, medzi tvojím potomstvom a jej Potomstvom (= Isusom Christom), ono (= Isus Christos) ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš päťu*», (**Gn 3,15**).

⁴ «ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος· ἐγὼ γὰρ ἄξω εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, εἰρήνην καὶ ὑγίαιαν αὐτῶ», (*Septuaginta Iz 9,5*); Staroslovanský cyrilometodejský text: «**ІѦкѡ Ѡтрочѡ родѡса намъ, снъ, ѡ дадеца намъ, ѡгѡже начѡлство бысть на рѡмѡ ѡгѡ: ѡ нарицѡется ѡма ѡгѡ: вѡлика совѡта ѡггѡла, чѡденъ, совѡтникъ, вѡтъ крѡпкѡи, властелинъ, кнѡзь мѡра, Ѡцѡъ вѡдѡцагѡ вѡка: привѡдѡ бо мѡръ на кнѡзи, мѡръ ѡ здравѡе ѡмѡ**» – *Lebo chlapček sa nám rodí, syn, a dáva sa nám, jeho náčelníctvo bolo* (od večnosti) *na jeho ramene: a jeho meno sa vyslovuje: Posol Velkej Rady, Zázračný Radca, Mocný Boh, Vladár, Knieža pokoja, Otec budúceho veku. Privediem bo pokoj na kniežatá. Pokoj a zdravie jemu* (*Septuaginta: Iz 9,6*). Latinský preklad *Vulgáta* toto dôležité vysvetľujúce slovné spojenie nemá: «*Parvulus enim natus est nobis, filius datus est nobis; et factus est principatus super umerum eius; et vocabitur nomen eius admirabilis Consiliarius, Deus fortis, Pater aeternitatis, Princeps pacis*» – *Lebo chlapček sa nám narodil, daný nám je syn, na jeho pleci bude kniežatstvo a bude nazvaný: zázračný Radca, mocný Boh, večný Otec, Knieža pokoja*, (**Iz 9,5(6)**); «**вѡтъ снъ мѡра, ѡцѡъ вѡдрѡтъ, вѡликаго совѡта твѡгѡ ѡггѡла, мѡръ подавѡюца послѡать ѡсѡ намъ...**», (Kánon utrene zo sviatku Narodenia Christovho, pieseň 5, Вечѡрна ѡ ѡтрѡна та инѡи богѡслѡженѡна на всѡ недѡли ѡ свѡта цѡлого рокѡ, Мѡндѡрь-Canada, 1945, str. 968).

Pred 2000 rokmi Boh Otec (Prvá Osoba Jedinného-Trojediného Boha) poslal na zem svojho syna – Syna Božieho (Druhá Osoba Jediného-Trojediného Boha), aby sa vtelil, narodil a po 33 rokoch života zomrel najpotupnejšou smrťou na kríži, a to rukou ľudí, ktorých prišiel spasit'. Vďaka tomu, že na kríži Bohočlovek Isus Christos priniesol zadosťučinenie za všetky hriechy sveta, v každom tajomstve sv. spovede (sviatosť pokánia) skrze pôsobenie Svätého Ducha (Tretia osoba Jediného-Trojediného Boha) môže každý kajúcnik už tu na zemi získať odpustenie za svoje hriechy.

Svetská moc (sudca) môže dať hociako vysoký trest za zločin – čo sa môže prijímať ako čiastočné pokánie. Môže dať dokonca doživotný žalár, alebo trest smrti, ale očistiť svedomie zločincina nemôže. Vina ťaží svedomie zločincina až dovtedy, kým mu v mene Trojediného Hospoda Boha neodpustí svjaščenik-kňaz. Až vtedy nastáva odpustenie. Až vtedy prestanú výčitky svedomia. Hospod' Boh dal totiž ľuďom (episkopom a kňazom) moc odpúšťať urážky Jemu spôsobené.

Anjel strážny chráni človeka *«na všetkých jeho cestách, nosí ho na rukách, aby sa neudrela jeho noha o kameň»* (porov. Ž 91/11-12 a Mt 5,6). Ale keď sa človek potkne a urobí hriech, anjel strážny nemá od Boha moc odpustiť mu hriech.

Dokonca ani **Prečistá Diva Mária**, hoc ako je presväta, nemôže odpúšťať hriechy. Prihovára sa za hriešnikov, vyprosuje im od Hospoda Boha odpustenie, ale samotná odpustiť nemôže.

V mene Hospoda Boha môže odpúšťať hriechy **len kňaz-svjaščenik**.

Plnohodnotné odpustenie hriechov poskytuje len právoplatne vysvätený kňaz (gréckokatolícky, rímskokatolícky a pravoslávny). Pri svojich katechézach o sv. spovedi **o. Tomáš Špidlík, SJ (1919-2010)**, neskorší kardinál, hovorieval tento výstižný a veľmi poučný vtíp o rozličných náboženstvách a o ich prístupe k spáchanému ťažkému hriechu:

- Jeden vrah sa prišiel spovedať k židovskému rabínovi:
- *Zabil som človeka, - hovorí.*
 - *Och joj, - zavzdychol rabín, - to máš ťažké. Musíš sa aj ty dať zabiť.*
 - Vrahovi sa to nepáčilo, a preto išiel k protestantovi-kalvínovi a ten mu odpovedá:
 - *Ach joj, synu, neviem, neviem, ... musíš celý život robiť pokánie, ... a možno ti Pán Boh odpustí.*
 - Ani to sa mu nepáčilo, a preto išiel na spoveď do jednej pustovne-monastyra. Kľakne si v spovedalnici a hovorí:
 - *Zabil som človeka...*
 - Mnich s až po brucho dlhou sivou nestrihanou bradou modliac sa ruženec sa ho pýta:
 - *A koľkokrát?...*

Za každé previnenie musí byť súd a odsúdenie – tak hovorí spravodlivosť

Každý kto spáchal hriech musí byť spravodlivo potrestaný. Inej možnosti niet. Spravodlivosti musí byť zadosťučinené, a to dvoma spôsobmi:

- 1.) Ak zomrie človek v ťažkom hriechu (nepokrstený, či nevyspovedaný) – tak hneď po smrti po jeho osobnom súde jeho trestom bude za každý-každý, hoci aj len jediný ťažký hriech – večné utrpenie v pekle, vo večnom odlúčení od nekonečného Šťastia = Hospoda Boha. Samozrejme, že čím viac hriechov, tým väčšie večné utrpenie.
- 2.) Hospod' Isus Christos po svojej smrti a vzkriesení však umožnil každému človeku, aby podstúpil súd za svoje hriechy ťažké i ľahké už skôr, ešte za tohto života, teda pred svojou smrťou. Ba dokonca, aby sa každý súdil SÁM !!! a v takom prípade samozrejme by ani nebol odsúdený! Ved' ktorý sudca by odsúdil samého seba? Svätý Pavol to komentuje slovami: *«Keby sme súdili sami seba, neboli by sme súdení»* (1Kor 1,31). A naozaj sa to deje v tajomstve-sviateosti spovede. Múdry človek po spáchaní ťažkého hriechu ide čím skôr za kňazom, kľakne si k sv. spovedi (určí si sám deň a hodinu svojho súdu) a sám sa súdi. V spovedi sa prísne poodsudzuje (je pre seba žalobcom i prokurátorom) – sám od seba, z vlastnej vôle vyzná všetky svoje hriechy, nič neprikráš-

ľuje, nič nezatají, ľutuje za ne a sľubuje, že ich viac nezopakuje. Spovedajúci kňaz, ako špeciálny veľvyslanec Boží ustanovený Isusom Christom za sudcu na zemi, v mene a v Osobe Isusa Christa, pre Jeho zásluhy a kauciu zaplatenú na kríži, odpustí spáchané hriechy. Odpustenie je prevedené pôsobením Svätého Ducha... Kňaz stanovuje symbolický trest-pokutu – obyčajne nejakú modlitbu... A hriechy sú odpustené. Všetko tak jednoducho a ľahko, lebo všetko krvavo a veľmi kruto za všetkých ľudí už raz a navždy zaplatil Syn Boží Isus Christos svojou smrťou na kríži. V každej spovedi kajúcnik získava odpustenie a zadosťučinenie svojim hriechom, ktoré sa udialo pred 2000 rokmi na Golgote pri Jeruzaleme. Každý penitent by sa mal po spovedi čím skôr a čo naj dôstojnejšie pomodliť pokutu – aby tak definitívne uzavrel súd, odsúdenie i potrestanie zároveň, ktoré sa udialo v spovedi.

Nikto nemôže byť dvakrát súdený a trestaný za to isté

Nikto nemôže byť dvakrát súdený za niečo, čo spáchal, za čo už bol raz odsúdený a aj potrestaný. To platí pre všetky spravodlivé svetské súdy, a o to viac pre Božie. Ak niekto bol odsúdený a pykal vo väzení za vraždu 30 rokov. Po skončení väzenia už ho nikto nemôže za tú istú vraždu súdiť a trestať druhýkrát. Každý človek však musí byť súdený i potrestaný za svoje previnenia-hriechy tu na zemi alebo po smrti. Deje sa to v každej sv. spovedi...

Potom, keď človek zomrie, už nebude nikdy súdený za hriechy, ktoré na seba vyznal a bol za ne aj odsúdený vo sv. spovedi. Hospod' Boh totižto povedal: «*Ja, ja som to, čo kvôli sebe zotriem tvoje hriechy a nespomeniem si na tvoje nepravosti*» (Iz 43,25). Ak si Hospod' Boh, ktorý všetko vie, čo bolo, čo je a čo bude, a nemôže nevedieť, lebo je Vševedúci... nespomenie, ... to znamená, že odpustí a vymaže vyspovedané hriechy, akoby sa nikdy neboli stali!!! A to je úžasné!

Každý človek by mal byť rozumný a radšej byť súdený na zemi za svojho života s veľmi malým symbolickým trestom-pokutou pri sv. spovedi (vd'aka tomu že za neho všetko zaplatil Isus Christos na kríži) a nie všetko prenechať až na posmrtný súd, kde bude musieť zaplatiť do posledného haliera. Tam bude musieť niesť za svoje hriechy zodpovednosť v absolútnej spravodlivosti a bez milosrdenstva sám a bez Christa – s večnými trestami.

Rozum do hrsti, život má človek len jeden – čím skôr a často k sv. spovedi

Každý veriaci sa musí vyspovedať aspoň raz do roka – to je cirkevný príkaz pod ťažkým hriechom prikázaný už **IV. Lateránskym koncilom** (r. 1215). Tridentský koncil to zopakoval, a to platí dodnes (porov. **M. Schmaus, Sviatosť**, Rím, 1986, str. 298).

Ľudia, a to všetci páchajú ťažké hriechy najrozličnejšieho typu. Mali by zobrať svoj rozum do hrsti a pristúpiť k súdu za ne čím skôr a nie len raz do roka. Teda čím skôr sa vyspovedať – lebo nevedia, kedy skončí ich život. Smrť totižto prichádza znenazdajky ako zlodej. Tí, ktorí sa nemôžu vyspovedať, lebo napr. nie sú pokrstení, by sa mali čím skôr pokrstiť, aby tak mohli robiť. Hospod' Boh i takýmto veľmi uľahčil: ak sa niekto pokrstí, nemusí sa zo svojich hriechov spáchaných pred krstom vyznávať, súdiť a ani odsudzovať – vd'aka smrti *Čelovikaľubca* (Človekoľubca) Isusa Christa na kríži, tajomstvo-sviatosť krstu má očistný charakter na všetky hriechy spáchané pred krstom... «*Sv. spoved' je obnovovaním krstu*», (porov. **prep. Ján Listvičnik-Klimak, (†649), Slovo 5:1**) – odpúšťa hriechy spáchané po krste.

«*Ako hlavný prvok viery o hodnote a ciele pokánia treba zdôrazniť, že náš Spasiteľ, Isus Christos, ustanovil vo svojej Cirkvi sviatosť pokánia preto, aby veriaci, ktorí po krste upadli do hriechu mohli*

získať milosť a znova sa zmieriť s Bohom», (porov. **Tridentský koncil**, DS 1668-1670; Apoštolská posynodálna exhortácia sv. Otca **Jána Pavla II.**, *Zmierenie a pokánie – Reconciliatio at paenitentia*, 30 z r. 1984).

Hocikol'kokrát by človek ťažko zhrešil, čím skôr má ísť na spoveď a opäť a opäť... **Sv. Ján Zlatoústý-Chrysostomos** (†407) hovorí: «*Hocikol'kokrát by si spadol na námesť, vždy vstaneš: tak isto kol'kokrát zhrešíš, oľutuj hriech, neupadaj do beznádeje...*», (*Besedy o pokání* III, 4;297). Človek by sa mal správať ako malé deti. Vždy keď spadnú, postavlia sa a pokračujú ďalej. Niekedy si aj poplačú nad odreninami, ale sa nikdy nezastavia a netratia optimizmus. Podobne ak človek padne do hriechu, mal by vždy nájsť dostatok odhodlania a síl, aby sa postavil – vo sv. spovedi a následnom sv. Príčastia by mal čím skôr plne obnoviť svoju absolútnu jednotu s Hospodom Isusom Christom.

I odpustené hriechy má človek mať pred očami (i keď Hospod' Boh na ne už "zabudol"), aby ho chránili ako výstraha pred ich zopakovaním: «*A keď Boh zo Svojho milosrdenstva ti odpustí hriechy, maj ich stále pred očami – pre bezpečnosť tvojej duše, pretože spomienka na minulé hriechy nás chráni pred budúcimi, a kto sa ponízuje pre tie predchádzajúce, ten sa chráni pred ich zopakovaním*», (sv. **Ján Zlatoústý**, *Besedy o pokání* VII, 4;328).

Veľká zodpovednosť pre kňazov a biskupov

Hospod' Boh Isus Christos ustanovil na zemi cez tajomstvo-sviatosť kňazstva svojich ambasádorov, ktorí v jeho mene krstia, spovedajú... Z toho vyplýva pre každého kňaza veľká zodpovednosť, či učí veriacich o tom, ako sa spasíť (vyhnúť peklu) a dostať do neba alebo nie. Veľká je jeho zodpovednosť, či je svojim veriacim každodenne k dispozícii k sv. spovedi (v USA a Kanade, žiaľ, sú kňazi k dispozícii svojim veriacim v spovedalniciach len jeden raz do roka – na Paschu!!!). Na Západe je v tejto oblasti, na nemalú radosť diabla, veľký duchovný úpadok. Ľudia sa spovedajú formálne len raz do roka na Paschu-Velikdeň, ale napriek všeobecnej hriešnosti každú-každúičkú nedeľu celý kostol od prvého až do posledného prítomného chodia (takmer všetci) svätokrádežne na sv. prijímanie a čaká ich večné odsúdenie. «*Lebo kto je a pije, a nerozoznáva Telo, ten si je a pije odsúdenie*», (**1Kor 11,29**). Je to chyba nielen samotných ľudí, ale predovšetkým kňazov a biskupov, že ľudí neučia, a nie sú im k dispozícii na sv. spoveď.

Vedel o tom aj pápež **sv. Ján Pavol II. (1920-2005)**, keď už v r. 1980 upozorňoval veľmi jemným spôsobom: «*V posledných rokoch sme však svedkami aj iného zjavu. V niektorých, ba v dost' častých prípadoch všetci účastníci eucharistického zhromaždenia pristupujú k svätému prijímaniu, hoci niekedy – ako to potvrdzujú skúsení duchovní pastieri – sa nevynaložila náležitá starosť o to, aby si očistili svedomie sviatosťou pokánia*», (*List Sv. Otca Jána Pavla II. všetkým biskupom Cirkvi o Eucharistickom tajomstve a kulte*, č. 11 z r. 1980).

Pre každého kňaza vyplýva aj veľká zodpovednosť z uvedomenia si faktu, že on sám hriechy neodpúšťa, ake je len nehodným služobníkom, cez ktorého pôsobí Hospod' Boh Isus Christos. Preto by sa mal aj ku kajúcnikom správať rovnako milosrdne ako sám Isus Christos, ktorý za každého jedného položil svoj život a nie ako nejaký spurný samovyhlásený pohanský bôžik nejakej fúrie... V istom chráme sa nachádza kríž, na ktorom má Ukrižovaný pribitú len jednu ruku a tú druhú ma volne spustenú vedľa tela. Hovoria o ňom nasledovnú legendu:

Bol raz jeden kňaz, ktorý (ako *vôl zabudol, že tel'at'om bol* a niekedy aj naďalej je) sa pri spovedi nahneval na istého zvykového hriešnika, lebo sa spovedal vždy z toho istého hriechu. Preto mu nakoniec nechcel dať rozhrešenie.

Naproti spovedalnici, kde spovedával, visel kríž v ľudskej veľkosti so sádrovým umučením Isusa Christa (*corpusom*). Vo chvíli, keď kňaz odmietol dať nešťastnému chlapcovi rozhrešenie, Isus Christos na kríži prehovoril:

— *Prečo mu nechceš dať rozhrešenie? Ved' nie ty si za neho nezomrel, ale ja...* a s týmito slovami odtrhol svoju ruku od kríža a sám dal rozhrešenie úprimnému kajúcnikovi namiesto nehodného kňaza. Onen kríž so zvesenou rukou tam ukazujú dodnes ...

Sv. František Salezský (1567-1622) ako biskup často svojim podriadeným kňazom opakoval: *«Pri našich napomenutiach (pri spovediach) sme často takí tvrdí a prísni, že hrešíme viac ako zhrešili tí, ktorých karháme. Skúšobným kameňom dobrého spovedníka je stupeň jeho súcitu s kajúcnikom»*, (A. L'Arco, *Priekopník modernej duchovnosti*, str. 79).

Spoved'ou vzťah kňaza s kajúcnikom nekončí...

Okrem toho, každý spovedajúci kňaz by mal mať ku kajúcnikom, ktorí skrze neho obdržali od Hospoda Isusa Christa odpustenie hriechov vzťah podobný ako mal Mojžiš k vyvolenému národu – mal by sa modliť za kajúcnika a sprevádzať ho svojim blahoslovením na jeho životnej ceste: *«Ked' chceme vyjsť z Egypta a utiecť od faraóna (od hriechu), potrebujeme nejakého Mojžiša, tj. Vodcu k Bohu a podľa Boha, ktorý stojac uprostred diania a videnia, zdvíhal by za nás ruky k Bohu, aby vedení ním sme prešli cez more hriechov a premohli Amaleka vášni. A tak klamú sa tí, ktorí tvrdia, že nepotrebujú takého vodcu na ceste: lebo tí, čo vyšli z Egypta mali za vodcu Mojžiša a tí čo utiekli zo Sodomy – Anjela»* (prep. Ján Listvičnik-Klimak, (†649), *Slovo* 1;7).

Veriacim i kňazovi hore uvedenú zodpovednosť pripomína aj postavenie kňaza v cirkvi pri Bohoslužbách: Kňaz je otočený k veriacim chrbtom a všetci spolu sa modlia k Hospodu Bohu... Kňaz ide vpredu pred veriacimi podobne ako Mojžiš pred vyvoleným národom na ceste púšťou z hriechneho Egypta do zasľúbenej zeme (neba), či ako Anjel vyvádzaajúci vyvolených a zachránených z hriechnej Sodomy... Ide vpredu nielen príkladom, ale i ako vodca a otec, ktorému nie je ľahostajný osud Christových ovečiek, ktoré sa k nemu utiekajú o duchovnú pomoc...

Zatajovanie hriechov a čo si myslí kňaz o kajúcnikovi po sv. spovedi

Aby bola sv. spoveď platná, a teda i účinná, musí kajúcnik vyznať všetky spáchané ťažké hriechy (a pokiaľ vie, aj ich počet). Väčšina kajúcnikov, z tých, čo pri spovedi zatajujú svoje hriechy, zatajujú spravidla predovšetkým **hriechy proti sv. čistote**, lebo za tento typ hriechu sa prirodzene všetci hanbíme. Kajúcnik si myslí, že on je jediný na svete s týmto hriechom. Je však na veľkom omyle – lebo práve opak je pravdou. Tento hriech je v miere väčšej alebo menšej hriechom každého človeka pod slnkom. Je to priamy dôsledok dedičného hriechu. Ak človek zatají ťažký hriech – jeho spoveď je neplatná a za ňu sa mu pripočíta ďalší ťažký hriech – hriech svätokrádežnej spovede.

Každý kajúcnik prístupujúci k sv. spovedi by si mal uvedomiť skutočnosť, že do sv. spovede ide dobrovoľne, ide sám seba odsúdiť, aby už nebol nikdy nikým iným v tejto veci súdený. Nespovedá sa kňazovi, ale Isusovi Christovi, aby sa vyhol strašnému súdu na konci sveta v prítomnosti všetkých ľudí celého sveta. Nič nie je totiž tak utajené, aby nevyšlo na svetlo sveta. Ale čo človek prezradí v spovedi, sa už nikto nikdy nedozvie, ani sám Hospod' Boh si to nebude pamätať. Preto by mal *vyklopiť* všetko bez okolkov a bez akýchkoľvek opisov. Hriech sa nesmie opisovať. Má sa len zrozumiteľne nazvať aj s počtom, napr. zcudzoložil som päťkrát. Onanoval som dvakrát. Bol som neverný svojej manželke veľakrát... alebo dva roky žijeme "na viru"... resp. celý život som hrešil hriechom nečistoty sám so sebou, veľakrát som sa spovedal, ale nikdy som to nevyznal – zatajoval som to. Tak isto som pristupoval svätokrádežne k sv. prijímaniu ... a stačí... a bodka... a Boh všetko odpustí a môžeš spokojne spať bez strachu zo smrti a pekla. Všetko je vyznané a následne po rozhrešení aj

odpustené – aký problém? Problém vymýšľá len diabol a narába s našou pýchou v našom vnútri. A ak sa hanbíš u jedného kňaza, choď k inému. Je veľa kňazov, môžeš si vybrať, len sa dobre a úprimne vyspovedaj.

U sv. Františka Salezského (1567-1622) sa raz spovedala jedna žena. Pri spovedi vyznala s veľkou pokorou a ľútosťou všetky hriechy svojho života. Bolo ich veľa. Po spovedi sa opýtala spovedníka: — *Otče, čo si teraz o mne myslíte?*
— *Myslím si, že ste svätá, - odpovedal, - pretože ste sa vrátila k Bohu a ste čistá ako ľalija.*
— *A čo si myslíte o mojej minulosti?*
— *Nič. Pretože to, čo bolo už neexistuje pred Bohom. Oslavujem Boha a všetci anjeli v nebi tiež plešajú.*

Po dobrej sv. spovedi veľakrát aj telesné uzdravenie

Veľa ľudí je dnes chorých, chodia po liečiteľoch, Medžugoriach, Litmanových, charizmatických stretnutiach... a ich stav i po návšteve týchto miest je nemenný, alebo ešte horší ako bol. Na týchto miestach častokrát aj idú formálne k sv. spovedi a sv. príčastiu, ale svätokrádežne ... Nikto im totiž nepovedal to hlavné: treba sa dobre vyspovedať – teda vyznať aj zatajené hriechy. Na 99% je to hriech nečistoty (hriech sám so sebou, či prerušovaný pohlavný styk v manželstve...). Do pekla idú nielen tí, čo sa nespovedajú, ale aj tí, čo sa zle spovedajú.

Keď človek na to príde a dobre sa vyspovedá a konečne hodne, častokrát po veľmi dlhom čase pristúpi k sv. prijímaniu – a nastane uzdravenie aj telesné. Sv. Pavol v liste Korint'anom píše, že veľa chorôb je spôsobených práve nehodným svätokrádežným sv. Príčastím. *«Lebo kto je a pije, a nerozoznáva Telo, ten si je a pije odsúdenie. Preto je medzi vami veľa slabých a chorých a mnohí umierajú»*, (1Kor 11,29-30).

Spovedníka si má každý veriaci právo vybrať

Keď sa niekto narodí a rodičia ho potrebujú pokrstiť, tak musia ísť za kňazom podľa bydliska... To platí i pri uzatváraní manželstva – nemôže sobášiť hociaký kňaz a hocikde... Čo sa však týka sv. spovede a sv. príčastia, to človek môže prijať hoci kedy a hocikde u hociktorého kňaza na svete. Každý človek môže ísť na spoveď a sv. príčastie (na Službu Božiu), kde chce a kedy chce...

Sv. Bazil Veľký (†379) dáva túto charakteristiku ideálneho kňaza, duchovného vodcu-spovedníka – Mojžiša, akého by kajúcnici mali vyhľadávať: *«Hľadaj človeka plného čnosti, ktorý už dal dôkazy lásky k Bohu, ktorý pozná Sv. Písma, je stály, nemiluje peniaze, nezaobera sa mnohými vecami a je pokojný, ponížený, nie prázdny, nie pyšný, vytrvalý, ktorý nič nemiluje viac ko Boha»*, (*Beseda o zrieknutí sa sveta a o duchovnej dokonalosti*, 2).

Je potrebné rozlišovať dva elementy spovede:

Jedna je obžaloba z hriechov s úmyslom dosiahnuť sviatosťné rozhrešenie-odpustenie od Hospoda Boha a **druhá** je vyjavovanie myšlienok (aj nehriešnych) pri duchovnom vedení (porov. T. Špidlík, *Spiritualita kresťanského Východu*, Řím, 1983, str. 231).

K dosiahnutiu prvej stačí veriacemu akýkoľvek kňaz ochotný ho vyspovedať. K tej druhej by si mal nájsť kňaza o kvalitách ako vyššie popisuje sv. Bazil Veľký. Ten prvý sa volá *spovedník*, ten druhý *duchovný vodca*. Obaja sú viazaný prísnymlčaním.

Spovedné tajomstvo i za cenu straty života

Každý kňaz, ktorý spovedá, je viazaný spovedným tajomstvom – ktoré je absolútne. Teda nikdy nesmie (ani po smrti kajúcnika) nikomu prezradiť hriechy, ktoré počul vo sv. spovedi. *«Spovedné tajomstvo pripomína, že posledným adresátom vy-*

znania hriechov nie je kňaz, ale Boh, ktorý odpúšťa a je strážcom tajomstiev srdca», (M. Schmaus, Sviatosť, Rím, 1986, str. 337-338). Veľa príkladov z dejín dokazuje, že kňazi neprezradili hriechy zo spovede i za stratu vlastného života (napr. veľmi známy sv. Ján Nepomucký neprezradiaci kráľovi hriechy kráľovnej i za cenu svojej popravy).

Napr. v r. 1825 v španielskej pevnosti Kalao sa vojaci sprisahali, že sa vzbúria. Veliteľ sa o tom dozvedel a odsúdil ich na smrť zastrelením. Pred smrťou im však dal možnosť vyspovedať sa. Potom si zavolať kňaza a chcel sa od neho dozvedieť obsah spovedí, aby chytil aj ostatným sprisahancov. Kňaz mu vysvetlil, že nemôže. Vtedy ho veliteľ obvinil z vlastizrady a poslednýkrát ho vyzval:

— *V mene kráľa povedz, čo vieš o sprisahaní!*

Kňaza však viazalo spovedné tajomstvo. Veliteľ nato zavolať štyroch vojakov a tí hneď kňaza na nádvorí pevnosti popravili zastrelením.

Podľa cirkevného práva podpísaného pápežom Jánom Pavlom II. (*CCEO* a *CIC*), ak by nejaký kňaz prezradil spovedné tajomstvo, tak tento ťažký hriech mu nemôže odpustiť nijaký iný kňaz a ani biskup, ale len samotný pápež rímsky... Ľudia by si mali uvedomiť fakt, že kňaz spovedá mnohých ľudí a má sám dosť svojich vlastných hriechov a vôbec netúži ísť do pekla a byť súdený ešte aj za hriechy iných...

o. Jozafát Vladimír Timkovič, OSBM
pri príležitosti *Jubilejného roka milosrdenstva*, 28. októbra 2015, Košice, Slovensko
www.spravy.narod.ru